

DOMAČIN.

DOMAČIN izhaja vsako soboto popoldne, če je ta dan praznik dan poprej ob istem času. — Naročnina za Ljubljano z dostavljanjem na dom: celoletno 3 K, polletno 1 K 50 v, četrtletno 75 v; po pošti: celoletno 4 K, polletno 2 K, četrtletno 1 K. — Uredništvo je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu DOMAČINA. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo. — Inzerati (oglasit): Trikrat razdeljena petit-vrsta pri enkratni objavi 12 v, pri vsaki nadaljnji objavi 8 v, pri dvostopni petit-vrsti v reklamnem delu stane vrsta 20 v. Cela stran 30 K, pri večkratnem objavljaju po dogovoru znaten popust. — Upravištvu je na Miklošičevi cesti št. 16 v I. nadstr.

Štev. 9.

V Ljubljani, dne 27. februarja 1915.

Leto III.

Uravnava prometa z žitom in mlinskimi izdelki.

Dne 24. t. m. je vlada razglasila sledeči razglas o zagotovitvi preskrbljevanja z žitom in moko:

Namera naših sovražnikov nas izstradati se mora na vsak način preprečiti.

V ta namen so se s cesarskim ukazom, ki je danes objavljen v državnem zakoniku, ukrenile naredbe, ki zagotavljajo našo preskrbo z žitom in moko do prihodnje žetve.

S tem cesarskim ukazom se devajo vse zaloge žita (pšenica, rž, ječmen, oves in koruza) ter mlinski izdelki vsake vrste (moka, zdrob, ječmenček [ješprenj] i. dr.), izvzemši otrobe, same zase ali mešane, zmlatene ali nezmlatene, kolikor niso v posesti države ali vojaške uprave,

z današnjim dnem, dokler se ne ukrene drugače, pod zaporo.

Od danes naprej se pod zaporo dane zaloge brez oblastvenega dovoljenja ne smejo niti podelovati, porabljati ali pokladati, niti prodati.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

Osvojitve Kolomeje. — Pri tem je bilo ujetih 2000 Rusov. — Boji v Karpatih še trajajo. — Tu so naše čete ujele 4040 mož.

Uradno razglašajo dne 17. februarja opoldne:

Po dvanedevnem boju smo včeraj kasno popoldne zavzeli Kolomejo. V bojih južno od mesta pri Kluczow-Vku in Myszynu, ki so trajali od 15. februarja, so se Rusi vidno trudili, da bi vzdržali mesto. Pritegnili so številna ojačenja. Odbiti smo morali opetovano na obeh straneh ceste srdite protinapade na naše prodirajoče čete. Pri tem smo zadali sovražniku z dobrim artilerijskim ognjem velike izgube. Ob 5. popoldne se

Podlistek.

Pevka.

Poslovenil Podravski.

(Konec.)

„Kakih devet sto rubljev?“ vpraša potihoma Paša. „Jaz ne vem za ničesar. Jaz nisem prejela denarja.“

„Jaz vas ne prosim za devet sto rubljev; vi nimate denarja, vašega tudi ne potrebujem. Prosim vas za nekaj drugega. Moški navadno takšnim, kakoršna ste vi, darujejo dragocenosti. Vrnite mi torej dragotine, ki ste jih prejeli od mojega moža!“

„Moja gospa, on mi ni daroval nobenih dragotin!“ zakliče Paša, ko je že jela razumevati tujo gospo.

„Kej je denar? On je zapravlil svojega, mojega in tujega. Kam je prišlo vse to? Čujte me, prosim vas! Bila sem razburjena in napovedala sem vam dokaj neprijetnosti, toda prosim odpuščanja. Vi me morete sovražiti, to vem, toda če zamorete imeti le nekoliko sočutja do mene, lahko si predstavljate moj položaj. Prosim vas, vrnite mi moje dragotine!“

„Hm...“ reče Paša ter skomigne z rameni. „Jako rada bi vam pomagala, toda naj me Bog kaznuje radi tega, ako trdim, da mi on ni dal ničesar.“

Pri moji vesti. Sicer pa imate prav,“ se je zbrhotala pevka. „Dve reči mi je podaril. Naj se vam poljubi, vrnem ju vam, če le tako hočete...“

Paša odpre škrinjo ter vzame iz nje votlo, zlato zapestnico in tenak prstan z rubinom.

„Naj se vam poljubi,“ reče ter nudi te stvari svojemu gostu.

Gospa zarudi in lice ji strepeta. Bila je razžaljena.

„Kaj, to mi ponujate?“ vpraša. „Jaz nisem prišla beračit, dajte mi samo to, kar mi gre... kar ste vi, okoristivši se s položajem, izžmeli iz rok mojega moža... tega slabega, nesrečnega človeka. V četrtek, ko sem vas videla z možem na pristavi, ste imeli na sebi dragoceno iglico in zapestnico. Torej se mi ne morete predstavljati za tako nedolžno. Vprašam vas torej zadnjikrat: ali mi daste moje reči, ali ne?“

„Kako ste vi, pri moji veri, čudni...“ reče Paša ter se jame razčiljati. — „Zagotavljam vas, da od vašega Nikolaja Petroviča razun te zapestnice in prstana nisem prejela ničesar. Prinašal mi je najrajše le sladko pecivo.“

„Sladko pecivo?“ se namrdne tujka. „Vi mi torej nočete vrniti mojih reči?“

Ker ni dobila odgovora, se je gospa vsedla in nekaj premišljevala, zroč pri tem v eno točko.

Da se založi najnujnejša potrebščina, so v omenjenem cesarskem ukazu določene primerne izjeme.

Vsakdo je dolžan skrbeti za to, da se ohranijo njegove zaloge.

Kdor svojevolično razpolaga z zalogami, dejanimi pod zaporo, izven določenih izjem ali ravna proti dolžnosti ohraniti jih, tega čaka huda kazen.

Cesarski ukaz

s katerim se uravnava promet z žitom in mlinskimi izdelki.

Na podstavi § 14 državnega osnovnega zakona o državnem zastopstvu z dne 21. decembra 1867. l. (drž. zak. št. 141) zaukazujem tako:

Zapora.

§ 1.

Žito (pšenica, rž, ječmen, oves in koruza), kar ga je 24. dne februarja 1915. l. v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, ter iz žita dobljeni mlinski izdelki vsake vrste (moka, zдроб, ječmenček [ješpren] i. dr.) izvzemši otrobe, zmleteno ali nezmlateno, samo zase ali mešano, se dajejo s tem dnevom pod zaporo.

Od zapore so izvzete zaloge, ki so v posesti države ali vojaške uprave.

§ 2.

Brez dovoljenja oblastva ali mesta, ki ga določi oblastvo, se pod zaporo dane zaloge žita in mlinskih izdelkov ne smejo niti podelovati, porabljeni, pokladati, prostovoljno ali prisilno prodati, niti se ne sme z njimi razpolagati drugače, ako niso izjeme določene v tem cesarskem ukazu.

Zastavba, ki se izvrši, ne da bi se izročila posest, s tem da se namestijo znamenja, n. pr. da se postavijo table i. dr., ne spada pod prepoved.

Pravna opravila, ki greše zoper prepoved, so nična.

Posestniki pod zaporo danih zalog so dolžni skrbeti za to, da se zaloge ohranijo, in nezmlateno žito izmlatiti najdalje do 31. dne marca 1915. l.

§ 3.

Kljub zapori smejo brez dovoljenja

- posestniki pod zaporo danih zalog za preživljanje pripadnikov svojega gospodinjstva (gospodarstva), všteti tiste delavce in nameščence, ki jim gre prosta hrana ali krušno žito in mlinski izdelki za mezdo, porabljeni svoje lastne zaloge, od tega pa do občje uravnave porabljanja (§ 14) porabiti samo količino, ki ne presega za glavo 7.2 kg mlinskih izdelkov ali 9 kg žita na mesec (240 g mlinskih izdelkov ali 300 g žita na dan),
- peki in sladčičarji porabljeni moko za peko in tisti, ki obrtniško za plačilo oddajajo mlinske izdelke tretjim osebam, dobavljati jih, kolikor je to potrebno za založbo neposrednje porabe njihovih odjemalcev v okraju političnega oblastva I. stopnje. Ako je treba, lahko oblastvo

nam je posrečilo, da smo nasprotnika vrgli s splošnim napadom vkljub srditemu odporu iz njegove pozicije pred mestom ter dosegli istočasno z bežečimi Rusi Kolomejo. Preprečili smo, da bi razdejali most preko reke Prut, očistili mesto od bežečih Rusov ter ga zasedli.

Ujeli smo 2000 mož ter uplenili več strojnih pušk in 2 topa.

V karpatskem odseku vse do okoličnice pri Wiszkowu trajajo boji z veliko trdovratnostjo. Zajeli smo nadaljnjih 4040 ujetnikov.

Na fronti v ruski Poljski in v zapadni Galiciji so se vršili samo topovski boji.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Odbiti ruski napadi v Karpatih. — Veliki boji pri Nadworni in Kolomeji. — Črnovice zopet v naših rokah.

Uradno razglašajo dne 18. februarja. V karpatski fronti od Dukle do Wyszkowa je situacija v splošnem neizpremenjena. Tudi včeraj so se vršili skoro povsodi ljuti boji.

Številne napade, ki so jih poskusili Rusi na pozicije zaveznikov, smo odbili z velikimi izgubami za nasprotnika. Sovražnik je izgubil pri tem 320 mož na ujetnikih.

Z osvojitvijo Kolomeje smo Rusom iztrgali važno oporišče v zapadni Galiciji južno od Dnjestra.

Iz smeri od Stanislawa izvršeno prodiranje sovražnikovih ojačenj je povzročilo ponovne večje boje severno od Nadworne in severozapadno od Kolomeje, ki še trajajo.

V Bukovini smo nasprotnika potisnili preko Pruta.

„Kaj mi je sedaj početi?“ je vprašala. „Če ne dobim teh devet sto rubljev, pa je izgubljen on in jaz z otroki vred. Ali naj ubijem to podlo žensko, ali se zgrudim pred njo na kolena? In gospa si pritisne robec na lice ter se zjoče.

„Jaz vas prosim,“ se je čulo iz njenega ihtenja. „Saj ste ga vi izžemali in ugonobili mojega moža, torej rešite ga... Vi nimate do njega sočutja, toda otroci, otroci! Čemu naj trpe otroci?“

Paša si je predstavila v duhu male otroke, ki stoje na ulici ter je sama začela ihteti.

„Kaj zamorem storiti jaz, moja gospa?“ ji odvrne. „Vi pravite, da sem jaz ugonobila Nikolaja Petroviča, toda zagotavljam vas, kakor pred živim Bogom, zagotavljam, da nimam nikakega imetja od njega. V našem krogu ima edino Meta bogatega oboževalca, me druge pa samo životarimo. Nikolaj Petrovič je izobražen in nežen gospod, radi tega sem ga tudi sprejemala. Nam ni mogoče ne sprejemati gostov.“

„Jaz vas prosim za reči. Moje stvari mi dajte! Jočem in ponižujem se pred vami. Naj se vam po-

ljubi, pa se zgrudim pred vami na kolena. Naj se poljubi.“

Paša je prestrašena zakričala in jela mahati z rokami. Čutila je, da ta blede, zala gospa, ki govori tako blagorodno kakor v gledališču, zares zamore pasti pred njo na kolena, a to vsled ponosa, iz blagorodstva, da povzdigne sama sebe in poniža pevko.

„Dobro, vrnem vam vaše reči,“ reče v naglici Paša, otirajoča si oči. „Samo to je, da jih nimam od Nikolaja Petroviča. Dobila sem jih od drugih gostov. Kakor se vam poljubi.“ Po teh besedah je Paša odprla predalnik, vzela iz njega iglico z demanti, koravdino nit, nekoliko prstanov, zapestnico ter da vse to gospe.

„Vzemite, ako le tako hočete, samo to še rečem, da od vašega moža nisem prejela ničesar. Vzemite to ter obogatite!“ je nadaljevala Paša razžaljena po grožnji, da pade pred njo na kolena, ker pa ste vi, blagorodna, njegova zakonska žena, morate ga držati pri sebi. Tako! Jaz ga nisem vabila k sebi, on je sam prišel...“

- določi to množino porabe za posamezne ali vse obrate ali ukrene druge naredbe, da se zabrani nabiranje mlinskih izdelkov pri konsumentih,
- c) posestniki kmetijskih obratov porabljati žito za lastno setev ali dobavljati drugim kmetovalcem za namene setve proti potrdilu, iz katerega je razvidno pridobitnikovo ime, vrsta in množina semenja in dan oddaje,
- d) konjereji pokladati od zaloge ovska, ki je v njihovi posesti, za vsakega konja poprečno 3 kg na dan,
- e) mlinska podjetja mleti žito,
- f) pričeti prevozi v tuzemstvu se smejo spraviti do konca.

§ 4.

Ako se pokaže v prehodnem času do občne uravnave porabljanja (§ 14) potreba občino, za koje začasno preskrbo ni zadostnih zalog, preskrbeti z žitom ali mlinskimi izdelki, more politično deželno oblastvo in z njegovim pooblastilom okrajno oblastvo pozvati posestnike pod zaporo danih zalog, naj dobavijo po oblastveno določenih cenah množino zaloge, ki je potrebna za založbo nujne potrebe te občine.

Ako se posestnik brani ustreči pozivu, more politično deželno oblastvo ali oblastvo, ki ga določi, dotične predmete prodati občini na posestnikov račun in njegove stroške. Pri tem se uporabljajo določila §§ 22 in 24.

Oblastvo mora vsako tako oddajo takoj naznaniti ministrstvu za notranje stvari.

§ 5.

Učinki zapore se končajo:

1. z dopustno porabo in prodajo (§ 2, odst. 1, § 3, lit. a) do d), § 4, odst. 1);
2. z razlastitvijo (§ 4, odst. 2, in § 21);
3. z zapadom (§ 13).

Popisovanje zalog.

§ 6.

Kdor ima žito ali mlinske izdelke (§ 1) v hrambi, je dolžen te zaloge zglasiti oblastvu, v čigar okraju so zaloge, po stanju z dne 28. februarja 1915. l. najdalje do 5. dne marca 1915. l.

Zaloge, ki so 28. dne februarja 1915. l. na prevozu, mora prejemnik zglasiti v treh dneh po prejemu.

V § 3, lit. b) navedene osebe morajo v zglasilu tudi navesti, koliko mlinskih izdelkov so v času od 1. do 15. dne februarja 1915. l. porabile za peko ali oddale kupcem.

§ 7.

Zaloge, ki so v posesti vojaške uprave, so izvzete od dolžnosti zglasitve.

Ako v gospodinjstvu (gospodarstvu) ni več nego 20 kg vseh žitnih vrst in mlinskih izdelkov skupaj, se omejuje dolžnost zglasitve na zagotovilo, da zaloge niso večje.

To zagotovilo mora podati predstojnik gospodinjstva (gospodarstva).

§ 8.

Zaloge se popisujejo po občinah z uradnimi zglasilnimi listi, ki jih mora izpolniti ali zglasiti zavezana oseba ali po njenih navedbah zaupnik, ki ga je postavilo oblastvo. Oblastvo določi, oziraje se na krajevne razmere, kateri postopek se mora uporabljati v posameznih občinah ali delih občin.

Gospa pogleda skozi solze ponujane ji reči ter reče:

„To še ni vse. To še ni vredno niti pet sto rubljev.“

Paša razžaljena izvleče iz predalnika še zlato škatljico za svalčice in zapone ter reče, razprostrši roke:

„Več pa niti sama nimam... Če tudi pogledate!“

Gospa je vzdihnila. S tresočimi se rokami je zavela one reči v robec in ne rekši niti besedice, niti ne pokimavši z glavo, je odšla.

Duri sosednje sobe se odpro in v sobo stopi Kolpakov. Bil je bled in nervozno je potresal glavo, kakor bi bil povžil nekaj grenkega; v očeh so se mu lesketale solze.

„Kake reči ste mi donašali?“ ga vpraša Paša ter stopi k njemu. „Kedaj dovolite, da vas vprašam.“

„Reči?... To so zgolj spletke — reči!“ odvrne Kolpakov ter potrese glavo. „Moj Bog! Ona se je jokala pred teboj, poniževala se...“

Včeraj popoldne so naše čete zasedle Črnovice. Rusi so se umaknili v smeri na Nowosielioco.

V ruski Poljski in zapadni Galiciji samo topovski boji in praske.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Potisnjeni ruski oddelki v ruski Poljski. — V zapadni Galiciji so naše čete zavzele nekaj jarkov in vasi. — Srditi boji v Karpatih in pri Kolomeji.

Uradno razglašajo dne 19. februarja opoldne:

Ob fronti v ruski Poljski je vladala včeraj živahna bojna aktivnost, ker so Rusi, da bi prikrili svoje kretnje, ojačili za bojno črto svoj artilerijski in pehotni ogenj. Na to so se razvile v raznih odsekih bojne akcije, ki so imele za posledico, da smo prepodili sprednje ruske oddelke.

V zapadni Galiciji so deli naše bojne fronte pričeli z napadom in so zavzeli nekatere predpozicije sovražne srelske črte.

V svojem bojnem oddelku so tirolski cesarski lovci v presenetljivem naskoku zavzeli neko vas, ki jo je sovražnik že tedne utrjeval in obdal z zavorami, ter ujeli 300 mož.

Boji v Karpatih se nadaljujejo z veliko trdovratnostjo.

Severno od Nadworne in Kolomeje so naše čete odbile ruske navale s težkimi izgubami za nasprotnika. Borbe postajajo vedno srditejšje.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Ruski napad pri Tarnovu odbit. — Boji v Karpatih. — Rusi so se umaknili proti Stanislavovu.

Uradno razglašajo dne 20. februarja opoldne:

„Vprašam vas, kake reči ste mi donašali?“ zakriči Paša.

„Moj Bog, ona redna, ponosna, čista in hotelja je pasti na kolena pred to deklino. Jaz sem jo privedel k temu. Jaz sem to dopustil!“

Prime se za glavo in zastoka.

„Ne, tega jaz ne dopustim! Ne dopustim! Pojdi proč od mene... gnusoba!“ zakliče prezirljivo, stopivši za korak nazaj in odrinivši jo s tresočimi se rokami od sebe. Ona je hotela pasti na kolena a... pred kom? Proč... O moj Bog!

Urno se je oblekel in prezirljivo se ogibajoč Paše, odšel.

Paša se je vlegla ter jela glasno jokati. Žal ji je bilo za izgubljenimi rečmi, ki jih je bila razčiljena oddala in čutila se je razžaljena. Spomnila se je, kako jo je pred tremi leti nek trgovec pretepel za prazen nič in zjokala se je še glasneje.

Izpolnjene zglasilne liste je predložiti oblastvu ali jih oddati organu, kateremu je poverjeno sprejemanje.

§ 9.

Oblastvo se mora pripravno prepričati, da so zglasilni listi v redu izpolnjeni in tam podane navedbe pravilne. Ako se pokažejo pomisleki zoper pravilnost ali popolnost v zglasilnih listih obseženih podatkov in ako se ti pomisleki ne morejo drugače zanesljivo odpraviti, more oblastvo vsakčas v dotičnih občinah zaukazati novo popisovanje zalog.

O zalogah, kar jih je, sestavi oblastvo za vsako občino občinski pregled in iz občinskih pregledov okrajni pregled. Sestava občinskega pregleda se lahko prepusti tudi občini.

Okrajni pregled je najdalje do 10. dne marca 1915. l. predložiti političnemu deželnemu oblastvu, ki sestavi iz okrajnih pregledov deželni pregled in ga predloži ministrstvu za notranje stvari, priloživši okrajne preglede.

§ 10.

Vsakdo je dolžan na poziv oblastva prevzeti službo zaupnika in sodelovati ob popisovanju zalog, po preskuševanju in izdelovanju. Pri osebah, ki so v javni službi je za to sodelovanje treba pritrditve njihovega službenega oblastva.

Zaupniki morajo ravnati brez ozira na osebo in po najboljši vednosti in vesti, ohraniti tajno zasebne razmere ali opravilne tajnosti posestnikov zalog, za katere izvedo, in, ako niso javni uradniki, obljubiti izpolnjevanje teh dolžnosti.

Služba zaupnika je častna služba.

Le iz važnih razlogov se more kdo odvezati, da se ne postavi za zaupnika.

§ 11.

Oblastvo ima pravico v obratnih prostorih, prostorih za zaloge in drugih prostorih izvrševati vsakčas ogled po osebah, katerim to naroči, in vpogledavati gospodarske in opravilne zapiske.

Tistim, ki imajo naročilo oblastva, je dovoljevati vstop v te prostore, in na zahtevanje je dajati vsa potrebna pojasnila.

Izdelovalci, kupčevalci, skladovnice in prometna podjetja imajo zlasti dolžnost za preskušanje podanih zglasil dajati oblastvu na poziv potrebna pojasnila in izkaze o zalogah in dobavah.

§ 12.

Ako napove kdo, ki je zavezan zglasitvi, podajaje zglasilo, zaloge, ki jih je ob popisovanju na podstavi cesarskega ukaza z dne 1. avgusta 1914. l. (drž. zak. št. 194) navel nepravilno ali jih je zatajil, se zaradi prejšnje nepravilne navedbe ali zatajitve ne sme več začeti kazensko postopanje po navedenem cesarskem ukazu.

§ 13.

Oblastvo lahko proglasi, da so zglasitvi zavezane zaloge, ki se ne zglase, zapale v prid državi. Zapale zaloge mora država porabiti za preskrbo prebivalstva.

Uravnavanje porabljanja.

§ 14.

Ko bo dovršeno popisovanje zalog, določi minister za notranje stvari, po katerih načelih je zaloge, ki so na razpolaganje, izročiti v porabo.

§ 15.

Odredbe, ki so potrebne za uravnavanje porabljanja v deželi, ukrene politično deželno oblastvo. Oskrbuje ta opravila se lahko deželno oblastvo posluhuje pridodanega sveta, ki ga sestavi.

§ 16.

Natančnejše odredbe, ki so potrebne za uravnavanje porabljanja v posameznih občinah, se lahko prepuste oblastvu ali za občinski okoliš občini. Ta opravila oskrbuje občina v prenešenem delokrogu.

§ 17.

Oskrbuje ta opravila se lahko oblastvo posluhuje stalnega strokovnega pridodanega sveta ali izvedencev.

Ako se izroči uravnavanje porabljanja občini, more občinsko zastopstvo oskrbovati s tem združena opravila po posebnem aprovizacijskem odboru. Na ude strokovnega pridodanega sveta ali aprovizacijskega odbora ter na izvedence se uporabljajo določila § 10.

Posestnik mora dovoliti, da se izmlati v njegovih gospodarskih prostorih in s pomočki njegovega obrata.

Ako občina ne more izpolnjevati svojih nalog ob uravnavanju porabljanja, ji more oblastvo vsakčas odtegniti oskrbovanje teh opravil.

V ruski Poljski je tudi včeraj trajal ojačen ogenj topov in pušk. Za ruske predpozicije v prostoru južno od Tarnowa, ki smo jih zavzeli, in ob Dunajcu, so se razvili ljuti boji.

Sovražnikove protinapade smo večkrat krvavo odbili.

V karpatski fronti je splošen položaj vse do okolice pri Wyszkwu neizpremenjen.

Skoro povsodi se vrše boji.

V jugovzhodni Galiciji sovražnik ni mogel vzdržati svojih močnih pozicij severno od Nadworne.

Izognivši se zadnjemu odločilnemu napadu, se je odpravil v smeri proti Stanislavovu.

Zasledovala ga je naša konjenica.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Odbiti ruski napadi v Karpatih. — V Bukovini je mir.

Uradno razglašajo dne 21. februarja opoldne:

Položaj v Poljski in zapadni Galiciji je v splošnem neizpremenjen. Včerajšnji dan je potekel mirno.

V bojih na karpatski fronti, od Dukle do Wyszkowa, smo zopet odbili več ruskih napadov s težkimi izgubami za nasprotnika ter pri tem ujeli 750 mož. Operacije južno od Dnjestra napredujejo dalje.

V Bukovini vlada mir.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

V Karpatih so naši zavrnili vse ruske napade. — Južno od Dnjestra so se razvili veliki boji. — Od konca januarja so naše čete ujele 40.806 mož.

Uradno razglašajo dne 22. februarja opoldne:

Na fronti v ruski Poljski in v zapadni Galiciji artilerijski boji in praske. Posamne sovražnikove navale smo odbili brez truda.

V Karpatih številni ruski napadi, ki so v zapadnem odseku trajali tudi ponoči.

Vsi ti poskusi sovražnika, da bi prodrli do zavorne črte, so se ponesrečili z velikimi izgubami zanj.

Južno od Dnjestra so se razvili boji v večjem obsegu.

Po daljšem boju smo včeraj odbili večjo sovražno skupino, ujeli 2000 mož ter uplenili 4 topove in mnogo vojnega materijala.

V uradnem ruskem komunikeju za napačno označena vsota 29.000 vojnih ujetnikov, ki so jih naše čete od konca januarja do pred par dnevi zajele v karpatskih bojih, se je med tem povečala in je narasla na 64 častnikov in

§ 18.

Ob uravnavi porabljanja more politično deželno oblastvo in z njegovim pooblastilom oblastvo ali občina, kateri se je izročila ta uravnava, zlasti

1. uravnati oddajanje kruha in mlinških izdelkov v določenih količinah in oddajališčih, ob določenih urah, proti izkazu ali kako drugače,
2. zaukazati izdelovanje enotnega kruha,
3. uravnati izdelovanje in razpečavanje kruha in peciva v okviru obstoječih občin določil in
4. določiti prodajno ceno za promet na drobno.

§ 19.

Oblastvo more, ako je v njegovem okraju po 31. dnevu marca 1915. l. še kaj nezmlatenega žita, ukreniti, da se izmlati na posestnikove stroške, ako mogoče, uporabljaje pomočke njegovega kmetijskega obrata.

§ 20.

Oblastvo lahko prisili mlinska podjetja, da zmeljejo žito ter da hranijo žito in mlinške izdelke. Meljarino določi politično deželno oblastvo. Za hranitev se ne plačuje odškodnina.

Pravtako lahko zahteva oblastvo skladišče prostore za skladanje in sušilne naprave (skladarnico in enake reči) za ravnanje z žitom in zalogami moke za odškodnino, ki jo določi oblastvo.

Razlastitev.

§ 21.

Ako se posestnik brani na oblastveno zahtevanje prodati svoje zaloge žita ali mlinških izdelkov po oblastveno določeni ceni ali ako ni znana oseba ali bivališče tistega, ki ima pravico razpolagati z zalogo, lahko oblastvo razsodi, da se zahtevane zaloge razlastijo.

Razsodba ima moč zoper vsakega, ki mu gredo pravice do razlaščenih zalog.

§ 22.

Od razlastitve so izvzete:

1. zaloge, ki jih potrebuje posestnik za preživljanje pripadnikov svojega gospodinjstva (gospodarstva) ali za lastno setev,
2. zaloge, ki so v posesti dežele, okraja ali občine, ako so določene za preskrbljevanje dežele okraja ali občine,
3. zaloge, ki so v posesti človekoljubnega zavoda in so potrebne za njegove namene do 31. dne julija 1915. l.,
4. gojeno semenje.

Pod št. 1 in 2 navedene zaloge so izvzete od razlastitve le toliko, kolikor so po uravnavi porabljanja (§ 14) potrebne za posestnike.

§ 23.

Zahteva, naj se prepuste zaloge, ter razlastilna razsodba se lahko naslovi na posameznega posestnika ali na več ali na vse posestnike občine ali političnega okraja.

Zahteva, naj se prepuste zaloge, se lahko stavi z individualnim obvestilom ali, ako gre za več posestnikov, tako, da se nabije v dotičnih občinah, kakor je v kraju običajno.

§ 24.

Za razlaščene zaloge je plačati ceno, ki je za 10 odstotkov nižja nego oblastveno določena cena.

Prevzemno ceno je plačati v gotovini v osmih dneh po pravomočnosti razlastilne razsodbe.

Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano ali ako naj služi cena za to, da se poravnajo zahteve tretjih oseb iz stvarnih pravic, je ceno položiti na sodišču.

§ 25.

Posestnik zalog, ki so se prodale ali razlastile na oblastveno zahtevanje, mora te zaloge brezplačno tako dolgo hraniti in skrbeti za njihovo ohranitev, da se odpokličejo.

Oběa določila.

§ 26.

Za poslovno izvršitev porazdeljevanja zalog, ki so na razpolaganje, na posamezne okoliše je določen pod državnim nadzorstvom in vplivom stoječ zavod za promet z žitom, čigar uredba in naloge se določijo ukazoma.

§ 27.

Predpisi tega cesarskega ukaza se ne uporabljajo na žito in mlinške izdelke, ki se po 24. dnevu februarja 1915. l. uvozijo iz carinskega inozemstva.

40.806 mož. K temu še prihaja 34 strojnih pušk in 9 topov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Ruski napadi v Karpatih odbiti. — Boji ob Dnjestru še trajajo.

Uradno razglašajo dne 23. februarja opoldne:

V ruski Poljski se ni zgodilo ničesar bistvenega.

Megleno vreme je zaviralo v zapadni Galiciji artilerijsko in vsako drugo bojno aktivnost.

Ob karpatski fronti so se na navaden način razbili ruski napadi ob znatnih izgubah za sovražnika. Ujeli smo 7 častnikov in 550 mož.

Boji južno od Dunajca trajajo.

Na bojišču se je posrečilo preizkušnim hrvatskim četam, da so v uspešnih napadih vrgle Ruse iz več vasi, zavzele višinske pozicije, ki jih je sovražnik močno utrdil, ter pridobile nadalje na prostoru.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

V južnega bojišča. — Bombardiranje Beograda.

Uradno razglašajo dne 19. februarja opoldne:

Na južnem bojišču so Srbi v zadnjem času opetovano s topovi obstreljevali odprta mesta ob naši meji.

Tako so dne 10. februarja oddali okrog 100 strelcev iz težkih topov na Zemun, poškodovali s tem več poslopij, med njimi glavni poštni urad, ranili civilne osebe ter usmrtili 2 otroka.

Dne 17. februarja so obstreljevali Mitrovico.

Poveljstvo naše balkanske armade je na to dalo s težkimi topovi kratek čas bombardirati Beograd ter obvestilo s parlamentarjem vrhovnega zapovednika, da bo v bodoče na vsako obstreljevanje kakega odprtega mesta odgovorilo z enakim bombardementom.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, feldmaršallajtnant.

Z nemško-ruskega in nemško-francoskega bojišča.

Zasledovalni boji pri Taurogenu in Augustovu. — Potolčene ruske kolone pri Kolnu in Grajewu. — Srditi boji na črti Plock-Radiomsk.

Veliki glavni stan, dne 17. februarja.

Vzhodno bojišče. Severno od reke Memel so naše čete sledile povsodi potisnjenemu nasprotniku v smeri Tauroggen preko meje.

Vsako pošiljatev žita in mlinskih izdelkov iz carinskega inozemstva mora namembna postaja naznaniti oblastvu vsaj 24 ur pred njeno izročitvijo.

Oblastvo lahko pošiljatev ogleda in nadzoruje prodajo.

§ 28.

S 24. dnem februarja 1915. l. smejo železnice ali paroplovstvena podjetja sprejemati žito in mlinske izdelke (§ 1) le tedaj v prevoz, ako je voznim listinam za vsako pošiljatev priloženo prevozno potrdilo.

Izdajati prevozna potrdila ima pravico edinole oblastvo. Vzorec tega potrdila določi minister za notranje stvari.

Pošiljatve, ki so že pred 24. dnem februarja 1915. l. dospele na namembno postajo, mora prejemnik prevzeti v 4 dneh potem, ko je dobil moč ta cesarski ukaz, in pošiljatve, ki dospejo na namembno postajo šele ta dan ali pozneje, mora prevzeti prejemnik v 4 dneh po obvestilu.

§ 29.

Občine so dolžne sodelovati v izvrševanju tega cesarskega ukaza.

§ 30.

Z „oblastvom“ brez natančnejšega oznamenila se umeva v tem cesarskem ukazu cesarsko politično okrajno oblastvo, v občinah s svojim ustavom pa občinsko oblastvo, ako politično deželno oblastvo ne vzame opravil, ki gredo oblastvu, docela ali deloma nase ali jih ne izroči drugemu uradnemu mestu.

§ 31.

Zoper odločbe in odredbe, ukrenjene na podstavi sprednjih določil, ni dopusten priziv. Uradoma poprekušati te odločbe in odredbe je pridržano predpostavljenu političnemu oblastvu in ministru za notranje stvari.

Kazenska določila.

§ 32.

1. Kdor nalašč zataji oblastvu v njegovi posesti ali v njegovi hrambi nahajajoče se zaloge žita ali mlinskih izdelkov (§ 1),

2. kdor poškoduje, uniči, spravi v stran ali neupravičeno podela, poklada ali proda pod zaporo dane zaloge žita ali mlinskih izdelkov,

3. kdor za semenje pridobljeno žito odtegne tej porabi,

tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od enega tedna do šest mesecev. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do dvetisoč kron.

4. Kdor se zakrivi navedenih dejanj na zalogah, kojih vrednost presega petsto kron, se kaznuje zaradi pregreška s hudim zaporom od enega mesca do enega leta. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do dvajset tisoč kron.

§ 33.

1. Kdor ne poda v določenem roku podatkov, ki se zahtevajo od njega ob popisovanju zalog, se brani odgovarjati na vprašanja, ki se mu stavijo, ali odgovarja nanja nepravilno.

2. Kdor zabrani osebam, ki imajo naročilo oblastva, vstop v svoje obratne prostore, prostore za zaloge ali druge prostore, vpogled v svoje gospodarske in opravilne zapiske ali se brani dati pojasnila ali da nepravilna pojasnila.

tega kaznuje sodišče zaradi prestopka z zaporom od treh dni do treh mesecev ali z denarno kaznijo od dvajset kron do dvetisoč kron. Poleg kazni na svobodi se lahko naloži denarna kazen do dvetisoč kron.

Sodišče lahko izda v teh kazenskih primerih kazenske odredbe (§ 460 k. p. r.), ako spozna, da je odrediti k večjemu en teden zavora ali sto kron denarne kazni.

§ 34.

1. Kdor se brez osnovanega razloga brani prevzeti službo zaupnika, izvedenca ali uda strokovnega pridodanega sveta ali aprovizacijskega odbora (§§ 10 in 17) ali nadaljevat tako službo.

2. Kdor neupravičeno razodene zasebne razmere ali opravilne tajnosti posestnikov zalog, za katere je izvedel izvršuje eno teh služb,

tega kaznuje oblastvo (§ 30) z denarno kaznijo do pettisoč kron ali z zaporom do šest mesecev.

§ 35.

Vse druge prestopke cesarskega ukaza ali predpisov, izdanih na njegovi podstavi, kaznuje oblastvo (§ 30) z denarno kaznijo do dvetisoč kron ali z zaporom do treh mesecev, ob obtežljivih okoliščinah pa z denarno kaznijo do pettisoč kron ali z zaporom do 6 mesecev.

§ 36.

Ako se kdo obsodi po §§ 32 in 35, se lahko razsodi tudi na izgubo rtne pravice.

V gozdovju severno od Augustowa se vrše na mnogih točkah še zasledovalni boji.

Rusko kolono, ki je prodrla iz Lomze na Kolno, smo potolkli.

Vjeli smo 700 mož in vplenili 6 strojnih pušk.

Takisto smo vrgli neki sovražni oddelek pri Grajewu na Ossowiec.

Na pridobljeni fronti Plock-Radiomsk (v Poljski severno od Visle) se razvijajo, kakor se zdi, trdovratni boji.

Iz Poljske južno od Visle ni ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Zasledovalni boji pri Tauroggen in Grodnu. — Uspešni boji pri Plocku in Racionzu. — Število ujetnikov se je zvišalo na 64.000 mož.

Veliki glavni stan, dne 18. februarja.

Vzhodno bojišče: Pri Tauroggenu in na ozemlju, severozapadno od Grodna še trajajo zasledovalni boji.

Pri Kolnu potolčeno sovražno kolono so severno od Lomze sprejele medse sveže čete. Sovražnika napadamo znova.

Boji pri Plocku in Racionzu so se odločili na našo korist. Doslej smo vjeli 3000 mož.

Iz Poljske, južno od Visle, ničesar bistvenega.

Vojni plen iz bojev na vzdopruski meji se je zvišal. Dosedanji rezultati znašajo 64.000 vjetnikov, 71 topov, nad 100 strojnih pušk, 3 bolniške vlake, letala, 150 napolnjenih municijskih vozov, reflektorje in brezštevilna natovorjena vozila z vprego vred.

Računamo lahko, da se bode ta številke še povečale.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemci so zavzeli Tauroggen. — Boji pri Grodnu, Kolnu in Myszynju.

Veliki glavni stan, dne 19. februarja.

Vzhodno bojišče. Tauroggen smo včeraj zavzeli. Zasledovalni boji severno-zapadno od Grodna in severno od Suchewole se nahajajo pred zaključkom.

Boj severozapadno od Kolna še traja.

Južno od Myszynjca smo vrgli Ruse iz nekaterih vasi.

V Poljski severno od Visle so se vršili na obeh bregovih Wkre vzhodno od Racionza manjši spopadi.

Iz Poljske južno od Visle ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Na Poljskem bojišču ni izprememb.

Veliki glavni stan, dne 19. februarja.

Vzhodno bojišče. Tudi včeraj ni nastala v okolici, severozapadno od Grodna, še nobena bistvena izprememba.

§ 37.

Glede prestopkov, spadajočih v področje političnih oblastev, se lahko izdajo kazenske odredbe brez prejšnjega postopanja.

Pogoji in vsebina teh kazenskih odredb ter pravica vgovarjati, ki gre stranki, se uravnajo z ukazom.

Sklepna določila.

§ 38.

Vlada se pooblašča določiti tega cesarskega ukaza z ukazom izpremeniti, dopolniti ali raztegniti na druge potrebščine.

Vlada se nadalje pooblašča z ukazom razveljaviti ta cesarski ukaz docela ali deloma za vse ozemlje v državnem zboru zastopanih kraljevin in dežel ali le za posamezne upravne okoliše.

§ 39.

Ta cesarski ukaz dobi moč z dnem razglasitve. Izvršiti ga je poverjeno ministru za notranje stvari v porazumu z udeleženi ministri.

Razglas

z dne 24. februarja 1915. l.

o zagotovitvi preskrbljevanja z žitom in moko.

Namera naših sovražnikov nas izstradati se mora na vsak način preprečiti.

V ta namen so se s cesarskim ukazom, ki je danes objavljen v državnem zakoniku, ukrenile naredbe, ki zagotavljajo našo preskrbo z žitom in moko do prihodnje žetve.

S tem cesarskim ukazom se devajo vse zaloge žita (pšenica, rž, ječmen, oves in kuzuza) ter mlinski izdelki vsake vrste (moka, zdrob, ječmenček [ješprenj] i. dr.), izvzemši otrobe, same zase ali mešane, zmlatene ali nezmlatene, kolikor niso v posesti države ali vojaške uprave,

z današnjim dnem, dokler se ne ukrene drugače, pod zaporo.

Od danes naprej se pod zaporo dane zaloge brez oblastvenega do voljenja ne smejo niti podelovati, porabljeni ali pokladati, niti prodati.

Da se založi najnujnejša potrebščina, so v omenjenem cesarskem ukazu določene primerne izjeme.*)

Vsakdo je dolžen skrbeti za to, da se ohranijo njegove zaloge.

Kdor svojevoljno razpolaga z zalogami, dejanimi pod zaporo, izven določenih izjem ali ravna proti dolžnosti, ohraniti jih, tega čaka huda kazen.

C. kr. deželni predsednik:

baron Schwarz s. r.

*) § 3 cesarskega ukaza se glasi:

Kljub zapori smejo brez dovoljenja

a) posestniki pod zaporo danih zalog za prežvljanje pripadnikov svojega gospodinjstva (gospodarstva), vstevši tiste delavce in nameščence, ki jim gre prosta hrana ali krušno žito in mlinski izdelki za mezdo, porabljeni svoje lastne zaloge, od tega pa do obče uravnave porabljanja porabiti samo količino, ki ne presega za glavo 72 kg mlinskih izdelkov ali 9 kg žita na mesec (240 g mlinskih izdelkov ali 300 g žita na dan),

b) peki in sladničarji porabljeni moko za peko in tisti, ki obrtniško za plačilo oddajajo mlinske izdelke tretjim osebam, dobavljati jih, kolikor je to potrebno za založbo neposrednje porabe njihovih odjemalcev v okraju političnega oblastva I. stopnje. Ako je treba, lahko oblastvo določi to množino porabe za posamezne ali vse obrate ali ukrene druge naredbe, da se zabrani nabiranje mlinskih izdelkov pri konsumentih,

c) posestniki kmetijskih obratov porabljeni žito za lastno setev ali dobavljati drugim kmetovalcem za namece setve proti potrdilu, iz katerega je razvidno pridobitnikovo ime, vrsta in množina semenja in dan oddaje,

d) konjerejci pokladati od zaloge ovsa, ki je v njihovi posesti, za vsakega konja povprečno 3 kg na dan,

e) mlinska podjetja mleti žito,

f) pričiti prevozi v tuzemstvu se smejo spraviti do konca.

Severno od Ossowieca, jugovzhodno od Kolna, in na fronti med Przasnyszem in Vislo (vzhodno od Plocka) se boji nadaljujejo.

V Poljski, južno od Visle, ničesar novega. Vrhovno armadno vodstvo.

Novi boji v severni Poljski.

Vzhodno bojišče. Novi boji so se jeli razvijati pri Grodnu in severno od Suchewole.

Javljeni boji severozapadno od Ossowieca in Lomze, kakor tudi pri Przasnyszu se nadaljujejo.

V Poljski, južno od Visle, ničesar novega. Vrhovno armadno vodstvo.

Ponesrečen ruski naval pri Grodnu. — Boji severo od Visle. — Nemci prodirajo proti Wyszegrodu.

Veliki glavni stan, dne 23. februarja.

Vzhodno bojišče. Poskušen naval, ki so ga izvršili Rusi s hitro zbranimi, na novo sestavljenimi četami od Grodna v severozapadni smeri, se je ponesrečil z uničujočimi izgubami.

Število na zasledovanju po zimski bitki v Mazuriji uplenjenih topov se je zvišalo na več kakor 300. Med temi je bilo 18 težkih topov.

Severozapadno od Ossowieca, severno od Lomze in pri Przasnyszu boji še trajajo.

Ob Visli vzdolžno od Plocka smo prodrli dalje v smeri na Wyszegrod.

V Poljski južno od Visle smo odbili naval neke ruske divizije proti našim pozicijam na Rawki.

Vrhovno armadno vodstvo.

Končni rezultat Nemške zmage v Mazuriji.

Uradno. Zasledovalni boji po zimski bitki v Mazuriji so končani. Pri čiščenju gozdov severozapadno od Grodna in v bojih v obrečju Bobra in Narewa, o katerih smo zadnje dni poročali, smo doslej vjeli 1 poveljujočega generala, 2 divizijska poveljnika, 4 druge generale in približno 40.000 mož ter vplenili 75 topov, še ne dognano število strojnih pušk in mnogo drugega vojnega materijala. Celokupni plen iz zimske bitke v Mazuriji je s tem narasel na 7 generalov, nad 100.000 mož, nad 150 topov, dočim se vojni materijal vseh vrst, vključno strojne puške, še ne da niti približno pregledati. Težke topove in municijo je sovražnik čisto zakopal ali pa potopil v jezerih.

Tako smo včeraj pri Lötzenju in v Widminskem jezeru izkopali 8 težkih topov, odnosno jih spravili iz vode.

10. rusko armado generala Sieversa s tem lahko smatramo kot popolnoma uničeno.

Srditi francoski in angleški napadi odbiti. — Nemško napredovanje v Argonih.

Veliki glavni stan, dne 17. februarja:

Zapadno bojišče. Očividno pod vtiskom našega velikega uspeha na vzhodu so izvršili Francozi in Angleži včeraj in v pretekli noči na raznih točkah posebno trdovratne napade. Angleži so izgubili pri ponesrečenem poskusu, da bi zopet pridobili dne 14. februarja izgubljeno pozicijo, znova 4 častnike in 170 mož, ki smo jih vjeli.

Severovzhodno od Reimsa smo odbili sovražne napade; 2 častnika in 170 mož je vstalo v naših rokah. Posebno močni sunki so naperjeni proti naši bojni črti v Champagni, ki so povzročili več ljutih bojev mož proti možu.

Ne glede na posamne kratke odseke, v katere je prodril sovražnik in v katerih še traja boj, smo povsodi odbili vse napade. Vjeli smo okrog 300 Francozov.

V Argonih smo nadaljevali ofenzivo, zavzeli nadaljne dele sovražne glavne pozicije, vjeli 350 mož ter vplenili v pogorju 1 top in 7 strojnih pušk.

Tudi v lesu Priester severno od Toula beležimo manjše uspehe. Pri tem smo vzeli 2 strojni puški. Z meje državnega ozemlja ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Srditi boji na francoskem bojišču. — Odbiti francoski napadi v Argonih.

Veliki glavni stan, dne 18. februarja:

Zapadno bojišče. Sovražni napadalni poskusi, o katerih smo včeraj poročali, so se nadaljevali z enako brezuspešnostjo. Ob cesti Arras-Lille še trajajo boji za mal del našega jarka, v katerega je predvčerajšnjim prodril sovražnik. Število vjetnikov, ki smo jih včeraj zajeli severovzhodno od Reimsa, se je še zvišalo. Francozi so imeli tu tudi posebno velike krvave izgube.

Odpovali so se nadaljnim navalom. V Champagni, severno od Perthesa, se še vrše boji.

Vzhodno od tod smo odbili Francoze s težkimi izgubami. Vzdržujejo se samo še na maloštevilnih kratkih delih naših najsprednejših jarkov.

Včeraj objavljeno število vjetnikov je naraslo na 11 častnikov in 785 mož.

Popolnoma brezuspešno so se končali tudi napadi na naše pozicije pri Boureilles-Vauquois (vzhodno od Argonskega lesa) in vzhodno od Verduna.

Zopet smo izpraznili višino 365, ki smo jo bili zavzeli dne 13. februarja, in vas Norroy (severno-vzhodno od Ponta Moussona), preje pa smo razdejali francoske utrdbe. Sovražnik ni poskusil, da bi z orožjem to pozicijo zopet osvojil.

Sicer ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemški uspehi v Argonih in Vogezih.

Veliki glavni stan, 19. februarja:

Zapadno bojišče. Ob cesti Arras-Lille smo potisnili Francoze iz onega dela našega jarka, ki so ga Francozi zasedli dne 16. februarja. V Champagni so izvršili Francozi ponoven napad, deloma z močnimi četami. Njihovi napadi so se popolnoma raz-

bili ob našem ognju. Zajeli smo nadaljnih sto ujetnikov.

Kratke dele našega jarka, ki so jih Francozje zavzeli dne 16. februarja, smo deloma zopet osvojili.

Pri objavljenem francoskem napadu proti Boureilles-Vauquoisu smo vjeli neranjenih 5 častnikov in 571 mož.

Vzhodno od Verduna pri Combresu smo Francoze po začetnih uspehih odbili s težkimi izgubami zanje.

V Vogezih smo v naskoku zavzeli višino 600 južno od Lusse ter vplenili 2 strojni puški.

Vrhovno armadno vodstvo.

Odbiti francoski napadi na zapadnem bojišču.

Veliki glavni stan, dne 20. februarja:

Zapadno bojišče. V Champagni, severno od Perthesa, in severno od Leesminilsa so včeraj Francozi izvršili napad z zelo močnimi četami. Vsi sovražnikovi poskusi, da bi prebil naše bojne črte, so se ponesrečili. Na nekaterih malih točkah mu je uspelo, da je udrl v naše najsprednejše jarke. Boji se tam še vrše.

Sicer smo nasprotnika povsodi odbili z velikimi izgubami.

Tudi severno od Verduna smo odbili francoski napad.

V Combresu so Francozje po ljuti artiljerijski pripravi obnovili svoje navale. Boj še traja.

V Vogezih smo v naskoku zavzeli sovražno glavno pozicijo na višinah vzhodno od Sulzerna v širokosti 9 kilometrov, takisto tudi Reichackerkopf, zapadno od Münstera.

Za višine severno od Mühlbacha, se vrše še boji.

Po boju smo zasedli Metzeral in Sondernach.

Vrhovno armadno vodstvo.

Pri Nieuportu se je potopila sovražna minonoska. — Zavrneni francoski napadi pri Combresu.

Veliki glavni stan, dne 21. februarja:

Zapadno bojišče. Pri Nieuportu je zadela neka sovražna ladja, najbrže minonoska na mino in se potopila.

Sovražne torpedovke so izginile, ko smo jih ob-streljevali.

Ob cesti Gheluvelt-Ypern in ob kanalu vzhodno od Yperna smo osvojili po en sovražni strelski jarek. Ujeli smo nekaj sovražnikov.

V Champagni je vladal včeraj po težkih bojih zadnjih dni razmeroma mir.

Pri Combresu smo zavrneli tri z močnimi četami in z veliko trdovratnostjo izvedene francoske napade. Sovražnik je imel težke izgube. Ujeli smo 2 častnika in 125 mož.

V Vogezih je naš napad napredoval.

V okolici jugovzhono od Sulzerna smo osvojili Hohrodberg, višino pri Hohrodu in pristavi Bretzel in Wiedenthal.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemol so odbili vse francoske napade ter ujeli 1000 mož.

Veliki glavni stan, dne 22. februarja:

Zapadno bojišče. Vzhodno od Yperna smo včeraj zopet zavzeli neki sovražni strelski jarek.

Sovražni protinapadi na zavzete pozicije so ostali brezuspešni.

V Champagni je vladal tudi včeraj razmeroma mir.

Število v zadanih tamkaj se vršecih bojih ujetih Francozov se je zvišalo na 15 častnikov in nad 1000 mož. Dognano je, da so krvave sovražnikove izgube izredno visoke.

Proti naši poziciji od Verduna je nasprotnik včeraj in danes ponoči izvršil brezuspešne napade.

Po boju smo v Vogezih zavzeli Hohrod in Stossweier. Sicer ničesar bistvenega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Nemške zračne bombe v Calaisu. — Odbit francoski napad pri Apromontu. — Nemol so osvojili Sattelkopf.

Veliki glavni stan, dne 23. februarja:

Zapadno bojišče. Trdnjavo Calais smo v noči od 21. na 22. t. m. izdatno obmetavali z zračnimi bombami.

Francozje so včeraj v Champagni pri Perthesu in severno od tod znova izvršili napad, ako tudi z zmanjšano silo.

Vsi navali so se razbili ob našem ognju.

Pri Ailly-Apremontu smo vrgli Francoze po začetnih manjših uspehih v njihove pozicije.

V Vogezih smo v naskoku zavzeli Sattelkopf severno od Mühlbacha. Sicer ničesar novega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Bitka pri Limanovi-Lapanowu.

(Iz vojnega poročevalskega stana.)

(Dalje.)

Dne 3. in 4. decembra so avstro-ogrske sile v severni smeri pridobivale vedno več ozemlja in po trdih bojih dospele blizu kraja Zbydniow, ki leži kake 3 km južno od Lapanowa. in do močnih pripravljenih sovražnikovih postojank pri Krzeslawicah.

Hrabri pešpolki iz Zgornje Avstrije in Solno-graškega ter v tesni zvezi z njimi boreči se vrli tirolski cesarski strelci so morali ob tem prodiranju premagati posebno liut odpor. Vedno znova so se Rusi postavili v bran in imeli pri tem večkrat ugodnost, da so stali višje nego naši: našim silovitim napadom se na v celem 10 km dolgem prodiralnem pasu, ki so ga 3. in 4. decembra premerile naše čete, nikjer niso mogli deli časa ustavljati.

Da se ve prav ceniti že te boje, treba pomisliti, da so bile čete, ki so se tu borile v drugi polovici novembra severno od Krakova noč in dan v resni bitki. Najprej so naskočili sovražnika z ono hrabrostjo, ki je po izjavah vietih ruskih častnikov niti pri Japoncih ni bilo naiti; potem so priborjeno ozemlje žilavo branili proti novemu sovražniku; nato so na novelje z neomahljivim pogumom, da zmage gotovi odšli s fronte, in sicer naravnost na vlak, in kakor hitro so dospeli z vlaka, šli takoj zopet v boj.

Tako je vrlo moštvo že ob začetku nove bitke imelo za seboj silne napore in najtežje izgube. Zavest pa, da gre stvar zopet naprej, jim je dala vse drugo pozabiti in jih navduševala k novim delom.

Od nemških vojnih čet generalnega poročnika pl. Besserja je dne 4. decembra en polk po krepkem maršu dospel v prostor severnovzhodno od Rzegocine, neki drug je v stiku z našo kavalerijo stopil v boj severno od tega kraja; ostale sile so se pomikale zadaj do Mlynne.

Pomikanje cele skupine podmaršala Rotha na edini, dvigajoči se in padajoči, močno zledeneli cesti in potem z okretom na levo pot v zimsko pogorje, je bilo zlasti za artiljerijo in številne trene združeno z velikimi težavami, ki jih je pa veselo in energično sodelovanje vseh srečno zmagalo.

Uspeh bojev od 2. do vključno 4. decembra je bil ta, da so proti četam Rothove skupine, ki so napadale od juga, stale nasproti približno 2 do 3 konjeniške divizije z več pehotnimi bataljoni, južno od Krzeslawic pač tudi močnejše infanterijske sile. Iz okolice Novega Sandeca so prihajala nasprotujoča si poročila: enkrat se je reklo, da stojita ondi ena pehotna in ena kavalerijska divizija, potem pa zopet, da je le nekaj bataljonov in škadronov.

Vojno vodstvo ni prezrlo, da je sovražnik pred fronto naše karpatske armade umaknil oddelke, ki so bili pomaknjeni naprej do Hertnek-Lofalu, in jih namestil na postojanki bliže Bartfa. Ker so tudi druga znamenja kazala, da so se morda izvršile premaknitve ruske 8. armade proti zapadu, približno v smeri proti Novemu Sandecu, se je brez odloga uvedel transport nadaljnih sil iz Krakova v Tymbark.

Sovražnikov sunek od Novega Sandeca bi bil za Rothovo skupino lahko postal jako nevaren. Kljub temu se je v tej smeri odposlala iz Novega trga le kavalerija in čez Limanovo oddelek vseh vrst orožja, da bi se tako ne izgubilo preveč moči za glavno nalogo: za obkolitev v severni smeri. Tako je bilo tudi mogoče, da se je pretežna sila razpoizlojljive konjenice pred vzhodnim krilom Rothove skupine pognala naprej proti Bochniji, da napravi sovražniku čim več škode. Vsekakor je morala ta konjenica 4. decembra pri Bregocini sprejeti boj in s svojimi maloštevilnimi četami potem ni mogla več izpolnjevati dalekosežnih nalog. Da so tu že ta dan posegle v boj nemške čete, je bilo že omenjeno.

Za tajnost in prikritje cele operacije, katere uspeh je bil bistveno odvisen od presenetitve, se je vse mogoče storilo. Kljub temu se zdi, da je razširjena ruska špijonaža izdala prodiranje Rothove skupine; kajti že 2. in 3. decembra je bilo v dotičnih smereh opaziti ruske poizvedovalne letalce. Dne 3. decembra se nam je posrečilo prestreči podrobno natančno ruskega poročevalskega oddelka o prodiranju naših in zlasti nemških čet; to je po vsej priliki povzročilo, da se je pri sovražnem armadnem vodstvu zavleklo pravo spoznanje preteče nevarnosti. Boji južno od Krzeslawic ponoči od 3. na 4. decembra so pokazali, da je stal sovražnik tu še s fronto proti zapadu in bil v južni smeri le malo zavarovan. Šele tekom naslednjega dne (4. dec.) so Rusi proti jugu postavili v boj znatnejša ojačenja.

Dne 5. decembra je skupina podmaršala Rotha nadaljevala prodiranje v severni smeri proti cesti Bochnia-Gdów.

Ob jutranjem svitu je generallajtnant pl. Besser na desnem krilu začel napadati. V ljutih bajonetnih naskokih in krajevnih bojih so nemške čete vrgle sovražnika iz vseh njegovih postojank in na vzhodnem krilu zavarovane po naši konjenici, prodrle do Stradomke — tako se imenuje tudi potok, ki teče od Rajbrota proti zapadu, a na pridejanem preglednem zemljevidu ni opisan. — Dalje proti zapadu so Tirolci vrgli nazaj močne ruske čete, ki so prodirale k protinapadu od Lapanowa sem. Z njimi v stiku stoječa linška divizija je na levo kljub koncentričnemu in krilnemu ognju sovražne artiljerije polagoma napredovala in podpirala domobranstvo, ki je prodiralo proti izredno močnim postojankam južno od Krzeslawic. Pri Wisnicwi se je pridruževala skupina fcm. Ljubičića.

Med tem ko je tako okret proti severu med tridimi boji napredoval in nam prinesel več tisoč vjetnikov, so postajale razmere pri Novem Sandecu težavnejše.

Tjekaj odposlani oddelek vseh vrst orožja je še pred svojim ciljem zadel na močnejšo, od Grybowa korakajočo sovražno pehoto ter se po kratkem, trdem boju umaknil na višine vzhodno od Kanine na obeh straneh ceste Novi Sandec—Limanowa. Tudi od Novoga trga proti Novemu Sandecu poslana kavalerija in iz popradske doline čez Stari Sandec prodirajoči oddelek nista mogla več prodreti.

Brez ozira na te dogodke je podmaršal Roth z vso silo nadaljeval sunek proti severu.

Ponoči na 6. decembra so se osvojile ruske postojanke južno od Krzeslawic; dopoldne se je sovražnik pred Ljubičićevo skupino, katere južno krilo je bilo istotako pridobilo tal umikal na celi črti. Pred levim krilom in v središču Rothove skupine, so se Rusi umikali le na posameznih točkah; proti desnemu krilu so pa vrgli znatna ojačenja, očitvidno z namenom, da bi izjalovili sunek proti njihovi umikalni črti.

Med tem je bil oddelek, ki je kril fronto proti Novemu Sandecu, znova napaden, od obeh strani prijet in potisnjen nazaj. Vsled tega so hitro zbrane domobranske čete vzhodno od Limanove napravile zadnjo močno postojanko, za katero so jim potrebno bodoče žico vozili na avtomobilih.

Popoldne se je na podlagi izjav vjetih ruskih vojakov za gotovo zvedelo, da so deli osmerga ruskega armadnega zbora, ki so prišli od Karpatov, dospeli v prostor pri Novem Sandecu. Ta vest je povzročila, da si je nasprotovala naznanilom letalcev, da se je pospešil železniški transport čet, da se je končna postaja pomaknila v Tymbark in izdalo povelje, da dospele čete nemudoma odrinejo v Lymanowo.

V odseku Stradomka severno od Bregocine so Nemci proti močnejšim, od severa in vzhoda prihajajočim ruskim silam počasi pridobivali tla; proti večeru so prodrli čez nižino, zavzeli nekaj višin severno od potoka in vjeli mnogo sovražnikov. Ob njihovem desnem boku je naša kavalerija skušala zadržati sovražno infanterijo, prihajajočo čez višine pri Tymovi in Lipnici, ki je nameravala Nemce zaleteti. Hrabrim jezdecem se je posrečilo, da so v že vaenem pehotnem boju notri do popoldanskih ur zadržavali prodiranje sovražnika. Ko so pa iz smeri od Czehówa jele prodirati nove nasprotne sile, ki so prejele našo konjenico od strani in za hrbtom, se je morala po junaškem požrtvovanju in težkih žrtvah umakniti iz boja.

Na svojem umikanju je zvedela, da je tudi Jakobkowiec zasedel močan sovražnik in da so ruske sile vseh vrst orožja pri Zbyszicah prekoračile Dunajec. Tako je bilo našim škadronom umikanje na cesti Tymowa-Jakobkowiec odrezano; čez težke gorske poti so morali v temni noči odriniti proti zapadu, da se zjutraj 7. decembra zbero v okolici Pisarzowe.

Ker so nemške čete v nočnem napadu v smeri cestnega križišča južno od Wisnicza uporabile skoro vse rezerve in so njihovo desno krilo pri Rajbrotu krilo samo še dragonci št. 6 in pa slab pehotni oddelek drugih kavalerijskih polkov, je postal položaj na tem krilu kritičen. Zato so dobile čete, ki so že dospele v Limanowo, nalog, da čez Mlynno odrinejo na višine južno od Rajbrota, da tam v stiku z dragonci št. 6 krijejo hrbet in krilo nemških čet.

Levo od njih je prodiranje proti Lapanowu dne 6. decembra le malo napredovalo. Jugozapadno od tega kraja so naše čete v neprestanem boju prodrle do stradomske nižine; čez Krzeslawice prodirajoče čete so popoldne prekoračile potok in zasedle severno obrežne višine. Z njimi v zvezi stoječa Ljubičićeva skupina je sledila umikajočemu se sovražniku v severozahodni smeri do višine pri Dobczicah.

Dne 5. in 6. decembra vojnemu vodstvu došla naznanila so potrdila, da poteza sovražnik močne sile iz karpatske fronte in jih pomika na vzhodno krilo nadvojvodove armade. Sedaj je šlo zato, da se tu grozeča obkolitev z odposlatvijo novih čet v Tymbark, ki so se mogle vzeti iz bojne fronte severnozpadno od Krakova, prepreči. Vrhu tega je dobila južno v Karpatih stoječa armada generala pl. Borovića, ki je že bila s sovražnikom v ostrem stiku, povelje da 8. decembra izvede splošen napad; na njenem zapadnem krilu, pri Luboteny v popradski dolini, se je pa s pomočjo železnice zbrala nova krenka skupina, ki je bila določena za prodiranje proti Novemu Sandecu.

Podmaršal Roth je po ugodnih uspehih doteranih bojov dne 7. decembra odredil zasledovanje sovražnika, da bi se čim preje dosegla cesta Gdów-Bochnia ali da bi se vsaj mogla z artilerijo obstreljavati. Po dosegi Rabe naj bi doslej proti severu prodirajoče levo krilo njegove skupine izvedlo okret proti vzhodu v smeri proti Wisniczu. Deli Ljubičićeve skupine, katerih bojna fronta se je vsled prodiranja armade iz dveh front znatno zožila so se odposlali proti Lapanowu in podredili podmaršalu Rothu, da bi mogli poseči v boj, kakor bi zahtevale razmere, bodisi v severni, ali pa v podporo nemških čet v vzhodni smeri.

V noči na 7. december je bilo zopet odbitih več ljutih sovražnikovih sunkov od Lapanowa proti jugu. Dalje proti jugu so naše čete zgodaj zjutraj prekoračile Stradomko. Ko so se prikazale čete, ki so na južnem bregu Rabe brez posebnega odpora prodirale v vzhodni smeri proti sovražniku, ki se je v pripravljenih jarkih znova ustavil, se je moglo pridobiti tal tudi proti severu na obeh straneh Lapanowa ter tako zavarovati odrejeno premikanje čet, ki so po stradomski dolini prodirale čez Lapanow in so imele sedaj severno od ceste v Lipnico poseči v težki boji nemških čet proti močnejšemu sovražniku in jih kriti.

Med tem je podmaršal Roth dopoldne dobil obvestila o položaju v lososinski dolini in v smeri proti Novemu Sandecu, ki so potrjevala dohod 8. ruskega armadnega zbora v ta prostor in se je dalo domne-

vati, da bo ena divizija tega zbora postavljena proti Kanini, ena pa južno od nje. Naša konjenica, ki je napravila sunek proti Novemu Sandecu, se je morala že prejšnji večer ob mraku čez Stari Sandec umakniti na zapadni breg reke Dunajec. Iz kmalu po poldnevu prestreženega sovražnega povelja se je jasno razvidelo, da se bo sovražnik, ki se je umikal v prostoru med Lapanovom in Rabo in ki je štel približno dve diviziji, ustavil zopet šele vzhodno od potoka Stradomka.

Dejansko so naše čete, prodirajoče severno od Lapanowa proti tej nižinski črti, naletele le še na nezaten upor. Tako so mogle na cesti Lapanow-Lipnica prodirati razmeroma močne čete, da razbremene Nemce, ki so bili s fronto obrnjeni proti severu in severovzhodu, v neprestanem težkem boju s sovražnikom.

Še 7. decembra zvečer in ponoči na 8. se je našim četam posrečilo dobiti trdna tla vzhodno od potoka Stradomke. Gališki polki, ki so jih podpirali vrli Tirolci, so zavzei Glinško Goro, važno višino na polpoti med Lapanowom in Krolowko; na levi so tvorili stik deželni strelci. Dalje proti severu je 28. pešpolk ponoči prekorščil Stradomko. Četudi so izgubili zvezo s sosednimi kolonami in je bil položaj nejasen, so vendar vtrli v veliki gozdni kompleks vzhodno od potoka, vrgli sovražnika z bajonetom iz njegovih utrd, vjeli 300 sovražnikov, uplenili 3 strojne puške in dosegli določeni jim cilj, neko višino severno od Glinške Gore. Še dalje dol ob potoku po cesti, ki pelje proti vzhodu v Wisnicz, sta prodirala 59. pešpolk in drugi polk tirolskih cesarskih strelcev. V Sobolowu, prvem kraju, ki naj bi bil prost sovražnika, je bila kolona vzhodno od mostu iz neposredne bližine nenadoma napadena z ognjem od treh strani. Ura! je odgovor na ta napad; lovci se obrnejo na eno, 59. polk pa na drugo stran in naskočijo. V dveh urah je kraj osvojen. Lastne izgube niso majhne, a sovražnikove so mnogo večje: mnogo mrtvih, 600 vjetih, 3 strojne puške, več tisoč pušk in zelo veliko vojnega materiala.

Južno od Nemcev, ki so se vzdržali proti vsem ruskim napadom, so tekom 7. decembra domobranske čete čez Mlynne dosepele na višine vzhodno od Rzegocine.

Medtem se je sovražnikovo gibanje v lososinski dolini in v smeri proti Limanowi dalje razvilo. V dolini napadena, z južnih višin ogrožena po več stotnjah s strojnimi puškami, se je morala naša, z enim črnovojniškim bataljonom ojačena kavalerija umakniti iz svoje postojanke med Krosno in Mlynne ter se pomakniti za kaka dva kilometra proti zapadu. Tudi vzhodno od Kanine in Pisarowe stoječa skupina se je, ko je sovražnik na severu obšel, umaknila v pripravljeno, a tedaj še nezadostno preskrbljeno brambno postojanko, kjer je prevzel poveljstvo generalmajor grof Herberstein.

Za 8. december je podmaršal Roth odredil, da sile severno od ceste Lapanow-Lipnica nadaljujejo ofenzivo proti prostoru Lipnica-Wisnicz. Nemci so se imeli temu gibanju pridružiti. Južno od njih stoječa deželna bramba naj bi napravila sunek proti Rajbrotu, s črno vojsko znova ojačena skupina v dolini Lososina naj bi kolikor mogoče prodrla proti vzhodu, generalmajor grof Herberstein pa stal pri Limanowi. Po navedeni cesti je imela slediti dunajska deželna bramba kot rezerva.

Izvršujoč te naredbe si je severno krilo Rothove skupine med trdovratnimi boji za višine vzhodno od spodnje Stradomke polagoma pridobilo prostora. Med Rabo in Vislo se je prodiranju pridružila Ljubičičeva skupina, ki je s svojim desnim krilom v bližini Ksiaznic dospela do enake višine kakor čete na desnem bregu Rabe. Ob glavni cesti proti Lipnici so naše čete prodrle v vztrajno branjeno Leszcyno sredi poti iz Lapanowa v Lipnico. Teh čet se je dotikalo levo nemiško krilo, dočim se je desno neodločno vojevalo v gozdu severozapadno od Rajbrota. Domobranstvo, ki mu je bil zaukazan sunek čez Rajbrot, je doseglo višine na vzhodu od imenovanega kraja, a je moralo vsled napredovanja sovražnih čet z jugovzhoda zavzeti svoje prejšnje stališče na višinah južno od Rajbrota s fronto proti vzhodu. Sovražnik je zasedel gozdnato višino Kobylo med Krosno in Rajbrotom, za katero so se pozneje bili hudi boji.

Na obeh straneh Loscsinske doline se je bližala 14., proti Limanowi pa 15. pehotna divizija VIII. ruskega zbora.

Naša skupina v dolini Loscsine, ojačena še z enim bataljonom in eno havbiško baterijo, se je morala pri svojem napredovanju proti vzhodu kmalu ustaviti. Nasproti so ji stali en sovražni polk in dve bateriji; razen tega pa smo zapazili tudi severno od Loscsine sovražne sile, ki so se premikale v smeri proti vrhu ceste med Mlynami in Rzegocino.

Ker je tako nastala nevarnost, da bi sovražnik ne prišel bojni skupini v prostoru pri Rzegocini za ledje, se je popoldne skupina v dolini Loscsine znova ojačila z 1 batalj. in 2 bat. Tu je prevzel poveljstvo fml. Smekal. Nadalje se je imela rezerva, ki je štela, potem ko je oddala severnemu krilu Rothove skupine potrebnih sil, še 2000 pušk in 9 baterij, podati čez Rzegocino proti omenjenemu cestnemu vrhu, kamor pa je mogla prispeti šele ponoči.

Medtem pa je postal tudi pri Limanowi položaj kritičen. Ze prejšnjega dne je bila ena sovražna konjeniška divizija, ki je prodirala na zapadnem bregu Dunajca, dospela v okoliš zapadno od Starega Sandeca. Tej konjenici je bila pot čez Lukawico odprta, pa tudi pot čez Zabrzez je tjekaj odposlani oddelek očitno nezadostno varoval. Dne 8. decembra ob jutranji zori je prišla stotnija sovražnikove prednje straže, dopoldne pa neznana množina sovražnih sil na prostor pri Pisarzowi. Kmalu popoldne sta dospela dva ruska bataljona, ki jima je sledil en polk kozakov, čez Kanino naprej; proti 4. uri popoldne se je pričel ob cesti in čez višine južnovzhodno od Limanowe sovražni napad, ki ga je podpiral topniški ogenj s strani severozapadno od Kanine. Temu napadu se naše ne dovolj močne črnovojniške sile niso mogle ustavljati. Umaknile so se po cesti proti Limanowi; ko so pa nastopile tudi rezerve, se je posrečilo boj zopet upostaviti. (Dalje prihodujič.)

Tedenske novice.

(Nova ureditev vojaških dobav.) Glasom v listu „Lieferungsanzeiger“ z dne 18. februarja 1915 se je ustanovilo v c. kr. vojnem ministrstvu centralno mesto za dobave z imenom „Zentralevidenz für Armeelieferungen“. Temeljem izdanih novih predpisov je vsem trgovskim in obrtniškim zbornicam temu centralnemu mestu predložiti izkaze o tovarnarjih

in producentih ter o trgovcih po poklicu v svojih okrajih. Izkaze je narediti po strokah. Onim firmam na Kranjskem, ki menijo, da morejo po predmetu svojega obratovanja priti v poštev za vojaške dobave ter imajo primerno dobavno zmožnost, je priporočati, da se čimprej obrnejo do trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani s prošnjo za uvrstitev v ta izkaz. Pri tem jim je navesti natančno predmete, katere morejo dobavljati ter je povedati množine, katere morejo izvršiti v določno navedenem času. Ne gre pa sedaj za oddajo kakih konkretnih dobav, marveč za to, da dobi oblastvo pregled o firmah. Dobave bode v bodoče centralno mesto za dobave razpisovalo.

(Premije za pogozdovanje goličev.) Vsled sklepa na občnem zboru kranjsko-primorskega gozdarskega društva v Ljubljani, ki se je vršil dne 7. julija 1896, se razpisujejo premije po 20 K in 40 K za uspešno pogozdovanje goličav kmetskega posestva na Kranjskem pod sledečimi pogoji: 1. Pogozditev mora biti iz leta 1913. ali 1914., ter ima pogozdena ploskev obsegati najmanj 0.56 ha = 1 oral. 2. Vrsto sadik si lahko izbere posestnik po svoji volji, vendar morajo biti sadike krajevnim razmeram prikladne. Razdalje med sadikami ne sme biti čez 1.50 m. — Posestniki, ki nameravajo za podelitev premije prositi, imajo vložiti nekolekovane prošnje do konca junija 1915 pri kranjsko-primorskem gozdarskem društvu v Ljubljani in v njih navesti politični okraj, davčno občino, številko parcel in približno ploskev pogozdenega zemljišča. Pogozdena zemljišča se bodo pregledala v jeseni 1915; pomanjkljive pogozditve se lahko torej še letošnje spomlad popravijo. Premije prisodi društveno načelnštvo, ki podeljuje v gotovih slučajih mesto denarja priznalne diplome.

(Živila in pijače.) Kakor izkazuje statistični izkaz za Nemčijo, je bilo v letu 1912. za kuhanje žganja porabljenih 2,730.00 ton krompirja, 366.000 ton žita in drugih užitnih stvari, ki vsebujejo moko, 407.000 hektolitrov jabolk in hrušk, 224.000 hektolitrov češenj in sliv. Za varenje piva se je porabilo v tem letu 15,755.000 dvojnih centov ječmena v vrednosti 378 milijonov kron, 126.000 dvojnih centov pšenice in 161.000 dvojnih centov sladkorja. Te številke kažejo, koliko živil se je porabilo za izdelovanje pijač.

(Darujte gorske čevlje.) Naši vojaki so zelo potrebni dobrih, trdno delanih gorskih čevljev. Vojni preskrbovalni urad v Gradcu, Sporgasse 29, prosi vse, ki imajo take gorske čevlje, naj jih pošljejo temu uradu. Kdor svojih gorskih čevljev ne more darovati, dobi primerno odškodnino. Čevljarji na deželi, ki imajo nove gorske čevlje ali jih izdelujejo, naj stopijo v zvezo z vojnim preskrbovalnim uradom, Gradec, Sporgasse 29, ki take čevlje kupuje.

Razne stvari po svetu.

(Brez zamaška.) Na Francoskem bojišču so dobili alžirski vojaki povelje, naj z jurišem zavzameo nemško pozicijo. Temnopolti vojaki so se ognjevitno zapodili proti nemški poziciji, a sredi pota jih je pozdravilo strahovito streljanje iz nemških pušk. „Lezite na tla, hitro!“ je velel zapovednik in v trenutku je vse vojaštvo ležalo na trebuhu. To se pravi ne vse, Sredi bojnega polja je stal sam samcat, velik in mo-

čan alžirski vojak v svojih širokih hlačah. „Lezi na trebuh!“ je zavpil zapovednik, videč, kako so začele švigati krogle okrog stoječega vojaka. — „Ne morem,“ je odgovoril vojak. — Takoj lezi, kaj ne vidiš, da nate streljajo?“ se je razhudil zapovednik. — „Ne morem,“ je zopet rekel vojak. — „Zakaj ne?“ je besno vprašal zapovednik — „Zato,“ je dejal vojak, „ker imam v žepu steklenico vina, pa nobenega zamaška.“

(Podraženje piva na Nemškem.) Društvo pivovaren v Berlinu in v okolici naznanja, da poviša s 17. februarjem ceno za 1 liter piva v steklenicah in sodčkih za 2 pfeniga.

(Vojni stroški Rusije.) V ruski dumi je izjavil državni kontrolor Karitonov, da znašajo vojni stroški Rusije do 1./14. januarja 3020 milijonov rubljev. Dnevno izda ruska vojna uprava za armado 14 milijonov rubljev (35 milijonov kron).

(Ustreljen.) V Krakovu je bil ustreljen ruski podanik, 21letni Vinko Pilczewski, ker je 21. decembra v zaporu v Olomucu, kjer je bil zaradi vojnega in drugih dejanj v preiskavi, nagovarjal zaprtega Žigo Baara, naj izvohuni dislokacije in operacije avstrijske armade in poljske legije in jih sporoči v Varšavo in naj poljske legijonarje nahujska proti Avstriji in Nemčiji. Pilezewski je bil obsojen na smrt in justificiran.

(Poštni in brzojavni promet z inozemstvom.) Pisemska pošta v Nemčijo, v nekatere kraje Belgije, v Turčijo in v vse nevtralne države dovoljena. Pisma morajo biti odprta. Pisma v Belgijo smejo biti pisana v nemškem ali francoskem jeziku, v Turčijo v turškem, nemškem, arabskem, armenskem, bolgarskem, angleškem, francoskem, grškem in italijanskem jeziku ter v jeziku španjolov. — Vrednostna pisma se sprejemajo v te-le države: Bolgarsko, Nemčijo, Italijo, Romunsko, Švico in Turčijo. Odprta, brez poročil! — Pošne nakaznice dovoljene samo v Nemčijo in v Italijo, navadne in brzojavne. Kurs za 100 mark' = 129 K 87 vin., za Italijo v frankih 100 frankov = 114 K. Pismena poročila niso dovoljena na odrezkih. — Paketi se sprejemajo v te-le države: Bolgarska, Danska, Nemčija, Grška, Italija z Libijo, Luksemburg, Nizozemsko, Norveško, Romunsko, Švedsko, Švico, Španijo, Turčijo, Zedinjene države. Na Bolgarsko, v Nemčijo in Romunijo največ 20 kg, v Švico največ 10 kg, drugam do 5 kg. Pristojbine na špansko 2 K, Grško 2 K 25 vin., v Zedinjene države preko Nemčije do 2 kg 2 K 75 vin., do 3 kg 3 K 65 vin., do 4 kg 4 K 50 vin. in do 5 kg 5 K 40 vin., preko Italije 2 K 25 vin., 3 K 10 vin., 3 K 95 vin. in 4 K 80 vin. Za vsak paket iz Zedinjenih držav je prejemniku plačati 1 K 50 vin. — Poštno povzetje je dovoljeno le v prometu z Nemčijo in Italijo. — Poštna časninarska služba se vzdržuje z Bolgarsko, Dansko, Nemčijo, Italijo (?), Luksemburško, Nizozemsko, Romunsko, Švico (?) in Švedsko. — Brzojavna služba. Privatne brzojavke so dovoljene sedaj v vse države, razen v Belgijo. Vse morajo biti v določenem jeziku, v Anglijo itd. v francoskem ali angleškem jeziku, v Francijo, na Japonsko, v Črno goro, Indijo, Norveško, Rusijo, Švedsko in Srbijo v nemškem, francoskem in angleškem jeziku, v Turčijo v nemškem in francoskem, v Luksemburg samo v nemškem jeziku.